

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

Sök

Bilden visar Tulo, som just funnit figurant Fredrika.

Här handlar det om att hunden ska leta upp människor. Din hund bör därför ha följande egenskaper; den ska vara social och tillgänglig, ha arbetslust och kamplust, vara självständig men ändå uppmärksam till sin förare, vara rätt byggd så att den orkar arbeta intensivt under svåra och långa förhållanden.

Sök ställer även krav på dig som förare. Du måste vara utrustad med kunskap, fantasi, attityd och tålamod då det krävs mycket tid av dig.

Använd litteratur

Sökhunden Inki och Roland Sjösten (-85)

Spårdressyr Sune Johansson (-86)

Sakkunniga jag kontaktat:

Mia Umaerus

Jonny Hallgren

Inlärningsmetoder för sök?

Lukt

Den inlärningsmetod som både Mia och Jonny använder sig av i första hand är att utnyttja vinden och hundens otroliga luktsinne. Man strävar efter att hunden skall använda sig av nosen i sökarbetet. De anser att det är lämpligt att redan från första övningen försöka få hunden att arbeta på "rätt sätt".

Den nya hunden i sökgänget kommer fram till gruppen av folk. Den blir väl mött och en person tar mer kontakt med hunden och leker lagom mycket med hunden som är i koppel. Personen leker ut i terrängen mot den valda legan. När hunden känns lagom tänd så stjälar lekmänniskan hundens leksak och låtsas gå iväg ut i skogen i motvind, hunden tas bort.

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

Personen går då hunden är borta tillbaka till stigen och sen i en båge ut till legan. Detta för att hunden inte ska spåra sig fram.

Ju yngre hunden som tränas är, desto "grundare" gömmer sig figuranten. Så snart som möjligt när figuranten är på plats så kommer hunden fram igen. Han är intresserad på vart figuranten tog vägen men skickas/släpps inte iväg förrän man ser med hjälp av markering från hunden att den känner vittringen av figuranten. Det kan kräva erfarenhet att se markeringen.

En annan variant (bevakningshunds metoden) är att i förväg placera ut en figurant, vinden ska blåsa mot stigen. Föraren tar med sig hunden på stigen, hunden har inte fått något synintryck innan, och om/när hunden markerar att det finns en människa i skogen släpps hunden.

Man bör tänka på att det är lämplig terräng för hunden att gå rakt och långt ut i. Figuranten är den som skall belöna hunden och ta med sig hunden in till stigen igen. Det är jätteviktigt att bygga mycket på figurantintresse, hunden skall tycka det jätteskoj att hitta folk. Leken med figuranten minskas i den takt som behövs för varje individuell hund. En del hundar blir snabbt väldigt uppeldade och då tappar de koncentrationen, andra behöver mycket motivation. Fungerar första övningen bra så lägger man in ett kommando nästa övning samtidigt som man släpper hunden. Fungerar inte övningen bör man först fundera på varför, därefter eventuellt utnyttja andra retningar och metoder.

När träningen är slut samlas hela träningsgruppen och berömmar hunden så den får känna att den har samlat ihop alla och att den har varit duktig.

Mycket tid bör läggas på att göra dessa grundövningar, försvåringar läggs in eftersom. Man bör valla av sitt träningsområde så att inte hunden lär sig spåra upp figuranten. Byte av vindriktning, annan terräng, olika figuranter och väderförhållanden är olika exempel på försvåringar. Man bör inte gå vidare i sökträningen förrän hunden är ordentligt genomtränad på att hitta sin människa. Mia och Jonny pratade om att grundträna i ett halvår!

Nästa steg är att öva med flera figuranter, helst en på var sida av stigen och alltid rakt ut för hunden. I början är det viktigt att hunden alltid har figurant ute, tom slag övas senare då sökarbetet är befäst. Man bör tänka på att försvåra legorna och variera dessa. Endast fantasin sätter gränserna, som Mia sa "en dold figge behöver inte vara instängd i en trälåda!".

Walkie-talkie är ett utmärkt hjälpmedel i sökträning. Speciellt när hunden ska lösa svårigheter där föraren inte ser men ändå kan ha kontakt med figuranten.

Rullen tränas vid sidan av sökövningarna.

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

Två sätt att träna in den på:

* Hunden kan med fördel få ha på sig rullen på promenader, men får aldrig ta den. Man vänjer hunden vid att ha den slängandes runt halsen och förebygger oönskade blindmarkeringar.

När man för över rullen till figurant börjar man med en lösrolle hos denne. Hunden hittar människan får beröm och sen lösrollen (fördel om hunden kan kommandot "håll fast") sen skickas hunden tillbaka till sin förare med rullen i munnen. Viktigt att figuranten tänker på att skicka hunden framåt i rutan, hunden lär sig arbeta med rätt typ av slag. Det är lämpligt att samtidigt börja med påvis, föraren tar rullen och kopplar hunden och man springer tillsammans ut till figuranten igen. Kommandot "visa" lärs in. Allt trevligt händer hos figuranten, föraren SKA vara så passiv som möjligt.

Efter ett antal lösrollesövningar, när hunden är mogen, tränar man in den på egen rulle. Figuranten hjälper då hunden att ta sin egen rulle och hunden skickas in med den i munnen. Man minskar hjälpen att ta rullen, efter ett tag behöver man bara peta lite på den.

* Man leker upp intresset för rullen så att hunden under inläringen får bära in sin leksak. Man plockar ut markeringen från sökträningen helt och hållet och bara tränar markeringsövningar. Då har man figuranten nära stigen väldigt nära och hunden sticker fram, letar efter leksaken, hittar rullen och tar den, i samma ögonblick lockar föraren på hunden. Samma träning sedan med den egna rullen. Senare, när hunden kan hämta rullen, läggs "håll fast" krav in om det behövs. Hunden ska hålla i rullen ända fram till föraren utan att tugga, tappa eller slarva.

Viktigt att tänka på är att hunden alltid ska ända fram till sin upphittade figurant, annars kan man få problem att hunden markerar så fort den får vittring men inte vet vart personen är.

Tomslag tränas först när hunden har jättemycket figurantintresse och är ordentligt grundtränad. På första tomslagsövningen har man en figurant utplacerad på ena sidan av stigen och tomt på den andra. Hunden skickas först på den sidan det inte finns någon person utlagd och kallas in. När hunden kommer in till sin förare ger denne mycket beröm. Hunden skickas därefter ut på andra hållet och får sin figurant. Man försvarar allteftersom med fler tomskick innan figurant. Viktigt att tänka på att variera träningen och berömma även tomskicken. Krav på att hunden ska komma när man ropar på den.

När hunden kan alla olika delar i sök momentet plockar man ihop dem och är vid denna tidpunkt färdig för appellklass som elitklass sök –så genomtränad bör hunden vara innan man startar på tävling!

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

Syn

Dyk-upp metoden: Metoden innebär att man har en figurant utplacerad ca 30-50 meter ut från en stig i avvallat område. Terrängen bör vara lättsprungen och naturlig att springa rakt ut i för hunden. Man tar fram hunden och ber figuranten visa sig ett kort tag så hunden hinner se denne. Första övningen släpper man hunden direkt så den får springa ut och hitta människan som dök upp. Andra övningen tar man undan hunden efter dyk-uppen, går tillbaka och skickar iväg den med kommandot "sök". Man försvårar med längre tid mellan dyk-uppen och skicket. När hunden är mogen så prövar man utan att figuranten visar sig, skulle problem uppstå är det bara att ta in hunden och göra en dyk-upp. Fortsatt träning som med lukt metoden.

X-figurant metoden: Man har en figurant utplacerad djupt ut (ca 30-50 meter) i avvallat område, vinden ska blåsa in mot stigen. En annan figurant, "X-figgen", finns stående ca 5 meter ut i linje med den riktiga figuranten.

Man tar fram hunden och den får se X-figgen. Därefter tas hunden undan, X-figgen går tillbaka till stigen och ansluter i gruppen. Hunden tas fram igen och riktas mot där X-figgen stod. Tanken är att hunden ska ha en minnesbild av att det fanns en människa rakt ut. Man skickar iväg hunden och låter den arbeta sig ut till den riktiga figuranten. Vinden är viktig eftersom den hjälper hunden att känna den riktiga figuranten. X-figurant metoden kan man även använda som motivationshöjande träning för rutinerade sökhundar.

Hörsel

Även denna metod är tagen från bevakningshundsträning. En figurant finns utplacerad i avvallat område. Hund och förare går längs en stig och när de är mitt för figuranten knäcker denne en kvist eller prasslar, gör någon form av ljudretning. När hunden visar intresse för att undersöka ljudet släpper man den och låter den hitta sin figurant. Denna metod används främst som "väckning", att få hunden intresserad av att se vad som finns där ute.

Utnyttjande av alla retningar; syn, hörsel och lukt

Inki och Roland Sjösten väljer att använda sig av mycket retningar vid inläring av sökmomentet. De vallar av ett 15 meter brett och 50 meter djupt område framför hunden i motvind. Figuranten leker med hunden vid startpunkten tills hunden är jätteintresserad. Figuranten ställer sig då framför hunden och visar godis och/eller leksak. Därefter springer figuranten ut till sitt gömställe på 50 meter (synretning), halvvägs stannar figuranten upp och ropar på hunden (hörselretning). Precis när figuranten dyker ner bakom busken släpper föraren hunden och säger "sök". Hunden springer antagligen ända ut direkt, och får använda näsan sista biten för att hitta figuranten.

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

De anser att det är lämpligt att börja med skallmarkering på alla hundar för att sen övergå till rullmarkering om det visar sig att hunden skäller dåligt. De beskriver utförligt träning av både skall och rullhund.

Skillnader mellan modellerna

Största skillnaden är naturligtvis vilken eller vilka retningar man väljer för att få hunden intresserad av att leta efter figuranten. Jag anser att det man gör i inlärningskedet ofta "kommer tillbaka" längre fram. Hundar har tendens att falla tillbaka till att arbeta så som de en gång lärde sig. För mig känns Jonny och Mias idéer att man börjar med att använda vinden för att få hunden intresserad som den bästa varianten. Jag vet att båda använder de andra metoderna också, men då i problemlösning eller motivationshöjande syfte.

Dyk-upp metoden som inlärningsmodell fungerar mycket bra, det har ett antal erkända sökhundsekipage bevisat. Fördelen med att använda dyk-upp varianten är att man har alltid den att ta till om det blir problem under utbildningens gång.

Sjöstenarnas metod med att utnyttja allt är säkert en bra metod på vissa hundar. Man måste vara vaksam så att det inte blir mycket stress (=lite hjärna) om man väljer denna.

Sökhundars lämpliga egenskaper

Varje modell syftar till att träna upp en bra sökhund. Efter samråd med Mia har vi tillsammans konstaterat att egenskaperna bör vara desamma oberoende vilken modell man använder.

Tillgänglighet/Social

Hunden bör tycka om människor och finna dem intressanta. Figurantintresset är det viktigaste i sökhundsträningen och det som grundträningen syftar till att bygga upp.

Arbetslust/Kamplust

Hunden måste ha vilja att arbeta. Sökuppgiften är mycket fysiskt och psykiskt krävande. Hunden måste ha lust att kämpa på även under svåra förhållanden och inte ge upp.

Självständighet/Förighet

En bra sökhund måste kunna lösa uppgiften självständigt utan att söka stöd och hjälp av sin förare. Den måste även vara förig och lyssna till sin förare. Det känns tvetydigt att skriva så men det jag menar är att hunden ska kunna jobba ut och arbeta själv och kunna avbryta när föraren kallar på den. Hunden får inte vara så självständig att den inte bryr sig om förarens instruktioner. Vallhundsraserna är mycket väl lämpade till sökarbetet eftersom

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

de är avlade att självständigt arbeta med god kontakt till föraren.

Fysiska

Hunden bör vara rätt byggd (och lämpligt hårlag) för att klara av att ta sig fram i svårforcerad terräng. Den måste orka arbeta intensivt under svåra förhållanden under lång tid.

Vilka fallgropar?

- * Att man går för fort fram. Det tar tid, lång tid att utbilda en sökhund. Man bör lägga mycket tid på grundträningen för att hunden skall bli säker.
- * Hunden har lite eller dåligt figurantintresse. Det är A och O att hunden ska älska att leta efter människor.
- * Vara vaksam på att hunden jobbar ända ut till figuranten, den får inte börja fuska. Extra noga då man börjar öva med dolda figuranter. Det kan bli blindmarkeringar annars.
- * Uppmuntra raka slag och att hunden jobbar ut på djupet i rutan självständigt.
- * Variera träningen, terrängen och figurantlegor. Många tränar slentrianmässigt, oftast för hunden "för lätt".
- * Att hunden börjar göra för stora slag eller att den inte går tillräckligt djupt ut och missar figuranter på grund av det.
- * Att man som förare låter bli att lägga sig i för mycket. Det som händer hos/nära figuranten ska denne ta hand om.
- * Att hunden börjar "klibba" hos föraren. Beror ofta på att föraren lagt sig i för mycket och/eller att hunden blivit osäker på vad husse/matte vill att den ska göra.
- * Våga backa tillbaka i träningen då bakslag kommer.

Litteratur om sökhundsträning

Sökhunden Inki & Roland Sjösten

Boken är mycket detaljerad och välplanerad, mycket bilder och illustrationer för att öka förståelsen hos läsaren. De anser att tillgänglighet är något en sökhund måste ha. Dessutom måste den ha kamplust, förighet och fysiska förutsättningar för att bli bra. Föraren bör vara utrustad med kunskap, fantasi, attityd och tålamod.

Boken beskriver utförligt hur man kan stegra momentet och delar in det i många små bitar.

De väljer, som tidigare beskrivet, att starta med många retningar. Tidigt i utbildningen lägger de in markering och påvis, de ger olika tips för skall respektive rullmarkering. Rullmarkerande hund ska "erövra" rullen från figuranten och springa in till sin förare med denna.

Kontakt

Hem: 0660-526 10

Mobil: 0738 - 085914

Mail: mitzydorado@hotmail.com

Som stegring från grundövningen har de en "minnesbildsövning". Hunden får se figuranten försvinna, därefter tas den undan. Hunden tas fram till startpunkten efter ca 30 sekunder och skickas med kommando. Nästa stegring blir fler figuranter. Hunden får se två figuranter försvinna åt var sitt håll från stigen. Första gången släpper man den åt direkt den figurant den själv vill springa till. När figurant 1 är upphittad skickar man hunden mot figurant 2 och tar för säkerhets skull till en hörselretning.

Boken innehåller dessutom beskrivningar på blindslags, störnings och problemlösningsövningar.

Spårdressyr Sune Johansson

Sune har i sin bok även ägnat sig åt även sökhundsträning. Han börjar träningen i ostört träningsområde på 50 gånger 50 meter. Figuranten har rullen i handen och lockar på hunden med denna. När hunden är intresserad kilar figuranten i väg och försvinner bakom träd eller buskar. När figuranten gömt sig skickas hunden. Första övningarna sker i motvind så att hunden lätt hittar personen. Vid ankomsten lämnar figuranten lite motvilligt över rullen och för